

raabe et Varsko om, at de maa være med i Arbejdet, det er ikke nok, at man altid raaber paa, at det er Arbejderne, der skal yde mere Arbejde og vise mere Arbejdsmod.

Jeg vil bede de ærede Medlemmer, som nu er saa ivrige til at kalde paa Arbejderne, om ogsaa at raabe til de andre, at de skal bestille noget. De har sandelig længe trængt til at udføre et nyttigt Arbejde i vort Samfund. Der blev talt om at komme 8 Timers Arbejdsdagen til Livs. Maa jeg takke det ærede Medlem Hr. Rode for hans Udtalelser om denne Sag, thi det er net p et Krav, som Arbejderne ikke viger fra, og jeg vil gerne have Lov til at understrege disse Udtalelser ved at sige: Vov ikke at røre ved den 8 Timers Arbejdsdag. Da kunde det let være, at man atter kom til at føle Arbejdernes hele Styrke.

Hegelund-Lange: Jeg er i det lykkelige Tilfælde, at jeg kun har et Par ganske enkelte smaa Spørgsmaal af lokal Karakter at berøre. Det ene er oven i Købet af den Art, at jeg kun har at yde den højtærede Justitsminister en Tak for, at Sagen allerede er ordnet. Man har i Hammel, i Aarhus Amt, længe næret et levende Ønske om at faa et selvstændigt Retskontor. Dette Ønske har den højtærede Justitsminister nu imødekommet, og jeg vil udtale min Glæde over, at det er lykkedes ham at imødekomme det paa en saadan Maade, at Gennemførelsen ikke medfører en forøget Udgift indenfor det Omraade, hvorunder det nye Retskontor hører, idet der vil blive indført i det mindste tilsvarende Bespærelser.

Der næst har jeg et Ønske at fremføre til den højtærede Indenrigsminister. Jeg beder ham at ville se med Velvillie paa et Andragende, som han saa at sige har arvet fra sin Forgænger, en Henvendelse til Regering og Rigsdag fra Aarhus-Skanderborg Amtsråd, Aarhus Byråd og Sogneraadforeningen for Aarhus-Skanderborg Amtsrådskreds om Oprettelsen af en Amtsrådskreds med Sæde i Aarhus. Denne Henvendelse motiveres med den Ulempe, som det er for Egnens Befolkning, særlig for de kommunale Myndigheder, at undvære et saadant Amtsrådskontor i Aarhus. Jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister vil underkaste disse Spørgsmaal en velvillig Overvejelse.

Til det ærede Medlem Hr. Pürschel, der udtalte Ønsket om Oprettelse af et Universitet i Viborg, vil jeg kun sige, at der er nedsat en Kommission, ikke om Oprettelsen af et Universitet i Aarhus, men om Oprettelsen af et Universitet i Jylland. Det er

min Overbevisning, at skal denne Kommissions Arbejde faa nogen som helst Betydning, maa det først og fremmest gaa ud paa i denne Sag at vække det private Initiativ. Professor Otto Jespersen havde sikkert fuldstændig Ret, da han i Juni 1919 stod i Aarhus og, om jeg saa maa sige, lagde Grundvolden for dette Arbejde ved at pege paa, at naar man i den øvrige Verden oprettede Universiteter, saa var det næsten altid private Rigmænd, som gav Stødet dertil; saaledes har det været i England, saaledes har det i ganske særlig Grad været i Amerika, der føler Milliardærene og Millionærerne det som en Pligt at anvende i alt Fald meget betydelige Beløb paa at støtte kulturelle Bevægelser af denne Art. Hvad nu angaar et fremtidigt Universitet i Jylland, nærer jeg ingen Tvivl om, at den By, hvis Rigmænd her viser den største Offervillighed, vil have Udsigt til at komme i første Række og til at vinde Prisen. Der er allerede i Aarhus ydet Beløb, men vel at mærke under visse bestemte Forudsætninger; der er der rige Folk, som testamentarisk har lovet eller rettere sagt forpligtet sig til at oprette Legater for studerende og for Tilvebringelse af Litteratur og andre Undervisningsmidler, men vel at mærke under Forudsætning af, at Universitetet er til Stede. Men det er min fulde Overbevisning, at hvis Foretagendet skal lykkes, kan man ikke nøjes med det, saa maa man gøre, som man gjorde i Stockholm, Göteborg og Bergen, hvor der var over 2 Mill. Kr. private Midler til Stede, inden man vovede at henvende sig til Staten. Her tror jeg, at de Ord, som Venstres daværende Finanslovsordfører, den højtærede nuværende Finansminister, udtrykkelig udtalte, da denne Sag sidst var til Behandling her, vil slaa til, at saa snart saadanne Ofre bliver bragt i rigt Maal — altsaa saadanne private Ofre —, er Øjeblikket kommet, da Staten, muligvis i Kraft af Princippet om Hjælp til Selvhjælp, kan gribe ind og sørge for, at Tanken kommer til praktisk Udførelse.

Det er naturligt for mig, af rent faglige Grunde, at vende min Opmærksomhed særlig mod de Beløb paa Finanslovsforslaget, som vedrører sanitære Foranstaltninger. Og herom skal jeg sige, at jeg tror ikke, der i Øjeblikket findes noget Land i Verden, som forholdsvis — det være sig i Forhold til Indbyggertal eller i Forhold til de øvrige Udgifter paa Budgettet — ofrer saa meget paa sanitære Formaal i den videste Betydning af dette Ord som Danmark. Danmark ofrer, naar dette Finanslovsforslag bliver til Lov, omkring ved 35 Mill. Kr. paa den